

سرفصل‌های کارگروه معرفت‌شناسی اسلامی

دوره دوم: دین، علم دینی و سکولاریسم

جلسه اول

اعجاز و وحیانیت قرآن
- ابعاد اعجاز علمی قرآن

جلسه دوم

وحی و تجربه دینی
- وحی به عنوان منبع شناخت
- نارسایی عقل و علم

جلسه سوم

جامعیت دین
- دین برای سعادت دنیا و آخرت
- دین حداقلی - حداکثری
- ذاتی و عرضی دین
- نقد شخصی شدن دین
- نقد گوهر دین به عنوان اخلاق و معنویت فردی
- نگاه اگزیستانسیالیستی

جلسه چهارم

معرفت دینی
- نقد تفسیر به رأی
- تعدد قرائت‌های از دین و پاسخ به شبهات
- قرائت معیار

جلسه پنجم

نقد فلسفی علوم سکولار
- نقد و بررسی پوزیتیویسم
- نقد و بررسی علم‌گرایی
- نقد نسبیت‌گرایی در علم

جلسه ششم

فرایند تحقق علم دینی

- نقد مبانی علوم سکولار
- تثبیت مبانی علم دینی (به لحاظ روش، غایت و مسایل)
- نظریه‌پردازی بر اساس علوم دینی

جلسه هفتم

فرایند تحقق علم دینی

- تفکیک و تقسیم‌بندی علوم سکولار (علوم انسانی و علوم طبیعی و نقد مبانی علوم انسانی و طبیعی سکولار)
- نقد علوم انسانی: نقد نظریه‌ها و فرضیات مبتنی بر مبانی غیر دینی
- نقد نمونه‌هایی از نظریات علوم سکولار (نظریه داروینسم، نظریه‌ها بز و فروید در باب دین و انسان، نظریه اقتصادی آدام اسمیت، اخلاق تکاملی، اخلاق‌های جامعه‌شناسی، امیل دورکیم و ...)

جلسه هشتم: فرایند تحقق علم دینی و پرسش و پاسخ

- طرح مبانی علوم انسانی و تجربی اسلامی
- تأثیر مبانی و آموزه‌های اسلامی در طرح نظریات علمی
- مدل سبک زندگی بر پایه علم دینی اسلامی

منابع پیشنهادی دوره دوم

- باربور، ایان، علم و دین، ترجمه بهاءالدین خرمشاهی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۴
- جوادی آملی، عبدالله، منزلت عقل در هندسه معرفت دینی، قم، مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۹
- نصر، سیدحسین، طبیعت از نگاه متفکران مسلمان،
- _____، نیاز به علم مقدسترجمه حسن میاننداری، قم، مؤسسه فرهنگی طه، ۱۳۷۹
- مطهری، مرتضی مقدمه‌ای بر جهان بینی توحیدی، در مجموعه آثار، ج ۱، قم، انتشارات صدرا، ۱۳۸۱
- گلشنی، مهدی، از علم سکولار تا علم دینی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی، مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۵
- چالمز، آلف، چیستی علم، ترجمه سعید زیباکلام، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۷۸
- بستان، حسین و همکاران، گامی به سوی علم دینی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۴
- سوزنچی، علم دینی، تهران، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۳۸۹
- محمدرضایی، کلام جدید با رویکرد تطبیقی (بخش علم و دین)، محمد، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۰.
- مصباح یزدی، محمدتقی، جستارهایی در فلسفه علوم انسانی (دبیرخانه همایش مبانی فلسفی علوم انسانی)، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۹
- علامه طباطبایی، فیلسوف علوم انسانی، (به کوشش عبدالحسین خسروپناه)، اسلامی، تهران، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۰.